

Intervenció del Bisbat d'Eivissa

En una època que podríem qualificar de daurada per a la diòcesi d'Eivissa, el 19 de juliol de 1927 els eivissencs i formenterers, després de grans esforços diplomàtics (Jaume Cardona Tur, bisbe de Sió a la Cort de Madrid, 1892-1923) i econòmics (qüestació popular per dotar la mesa episcopal), aconseguiren l'Administració Apostòlica. La diòcesi estava teòricament (només sobre el paper) suprimida i agregada a la de Mallorca pel Concordat de 1851. De fet, havia seguit funcionant com a tal, regida per governadors eclesiàstics (nomenats pel metropolità, l'arquebisbe de Tarragona) i vicaris capitulars. L'administració Apostòlica suposà la primera passa per assolir la total restauració el 1950, condicionada per factors polítics. Contra alguns rumors que ja circulaven i atribuïen la mitra al canonge eivissenc Antoni Cardona Riera (de can Frit), Salvi Huix fou preconitzat com a bisbe titular de Selímbría en el Consistori de 17 de setembre de 1927 i nomenat primer Administrador Apostòlic d'Eivissa el 28 d'octubre següent. Els comentaris a la premsa local mostraren l'alegria, l'eufòria general, pel fet en sí i per la fama que precedia l'elet.

Huix rebé l'ordenació episcopal a la catedral de Vic el 15 d'abril de 1928, i el 25 del dit mes prengué possessió de la seua nova seu mitjançant procurador, el fins aleshores vicari capítular, Mn. Vicent Serra i Orvay. Aquest i una bona representació del més florit de la societat eivissenca havien acudit a la consagració.

El 16 de maig d'aquell any arribà al port d'Eivissa des de Barcelona a bord del vaixell *Mahón*. La rebuda festiva obsequiada per part dels eivissencs fou multitudinària, fastuosa i solemníssima, fins al punt de deixar-lo vivament impressionat.

Pocs dies després, el 27 de maig, Huix participava a la seua pròpia catedral en la consagració del nou designat bisbe coadjutor de Menorca (l'eivissenc Joan Torres Ribas n'era el titular), el ja esmentat Antoni Cardona Riera "Frit". El juliol de 1928 començà per l'illa de Formentera la primera visita pastoral a totes les parròquies. D'aquesta manera prenia contacte amb els mossènysers i els feligresos i adquiria un coneixement personal de la realitat del bisbat. Així, el 16 de febrer de 1929 ja estava en disposició de convocar un sínode diocesà (el primer i únic de la història pitiüsa) per al proper 16 d'abril. Es constituïren durant el mes de març diverses comissions d'estudi per a tal efecte. La clausura oficial tengué lloc el 20 d'abril, després de quatre dies d'intenses sessions. Les conclusions, resumides en set capítols (De les persones, Dels Sagraments, Dels llocs i temps sagrats, Del culte, Del magisteri eclesiàstic, Dels béns temporals de l'Església i De la Pastoral Social), s'anaren publicant i aplicant després. Suposaren una renovació molt efectiva de l'Església pitiüsa. Fruit mereixedor d'un esment especial fou el *Catecisme de sa Doctrina Cristiana*, imprès l'any següent en castellà i en el català d'Eivissa. Durant l'any 1929 engegà un nou pla parroquial. Creà aleshores tres parròquies, això és a saber: la de Sant Ciriac Màrtir (a la qual mudà de titular el 1933, any jubilar de la redempció, transformant-la en la de Santa Creu), amb tota la porció del pla de Vila corresponent al municipi d'Eivissa; la de Sant Vicent Ferrer, a sa Cala, i la de la Mare de Déu del Carme, as Cubells. S'ha de destacar també durant el seu pontificat l'organització dels exercicis espirituals per a seglars i de l'Acció Catòlica, amb la construcció d'un local en el qual s'instal·là un cinema a càrrec de l'Associació de Pares de Família, que també fundà ell. Singular importància adquiriren les missions populars, amb predicadors venguts del Principat. Afavorí l'ensenyament amb un nou edifici per al Col·legi de Nostra Senyora de la Consolació, per a nenes, i l'establiment dels col·legis de Crist Rei (primer en mans dels pares teatins, poc més tard a càrrec del clergat diocesà) i el de Sant Vicent de Paül per a infants pobres al barri mariner de sa Penya. Fomentà l'estudi de la música amb la creació de l'*Schola Cantorum* del seminari el 1931 i la promoció del culte catedralici. A un altre nivell, promogué el cultiu musical amb l'estada de l'Orfeó Vigatà a Eivissa durant les festes patronals de 1928 (poc després es fundaria l'Orfeó Eivissenc...).

Quant als béns temporals de l'Església, els administrà amb astúcia i encert: els capbrevà i els féu inscriure al Registre de la Propietat, acció que ha evitat molts problemes als seus successors. El 28 de gener de 1935 fou preconitzat bisbe de Lleida. Abans de partir cap a la seua nova diòcesi, publicà una interessant i ben documentada carta pastoral amb motiu del setè centenari de la conquesta catalana: *El jubileu del XIX centenari de la redempció i VII centenari de la reconquesta d'Eivissa i Formentera*. Una més de les nombroses cartes adreçades als seus diocesans amb la claredat i valentia d'un apòstol (enguany es preveu la reedició en un volum de totes les cartes). El mes d'abril de dit any s'acomiadà, deixant entre els fins aleshores diocesans seus un gran record de veneració i agraïment.

Al poc de començada la Guerra Civil espanyola, es presentà voluntàriament a les autoritats republicanes de Lleida, les quals l'empresonaren. El dia 5 d'agost de 1936, dia de Santa Maria la Major, patrona de les illes Pitiüses, abastà la palma del martiri als afores d'aquella ciutat.

Francesc Xavier Torres